THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN THÁNG 5/2011

ThS. Nguyễn Thị Ngọc Tú
ĐH Sài Gòn

Trong tháng 5/2011 một loạt các quy định mới cho thấy quyết tâm của Chính phủ trong việc tiếp tục áp dụng chính sách thắt chặt tiền tệ và ổn định thị trường ngoại hối làm cho thị trường chứng khoán (TTCK) chưa thể phục hồi ngay được.

Tình trạng nhập siêu ở mức cao, vốn FDI đăng ký vào Việt Nam giảm mạnh, sản xuất công nghiệp giảm tốc cho thấy tỷ giá đang chịu sức ép khá lớn trong thời gian tới. Tình trạng lạm phát ở các quốc gia khác lẫn trong nước khiến cho vàng vẫn được coi là kênh đầu tư an toàn. Kinh tế vĩ mô bất ổn, áp lực chốt lời ở nhóm cổ phiếu dẫn dắt, cùng với yêu cầu giải chấp là những yếu tố mang lại cảm xúc mạnh hơn cho nhà đầu tư (NĐT) tham gia TTCK tháng 5. VN-Index biến động gần 24% (486 – 371) và đóng cửa phiên cuối tháng tại 421,37 điểm, giảm 12% so với phiên cuối tháng 4/2011. Chỉ số HNX đóng cửa phiên ngày 31/5 với 69,48 điểm, giảm 16,8% so với phiên ngày 29/4. Thanh khoản trầm lắng với bình quân 540 tỷ đồng/phiên (+7%) trên HSX và 321 tỷ đồng/phiên (+1%) trên HNX. Trước bối cảnh lạm phát đang tăng cao, nghi ngại xung quanh việc giá xăng và điện sẽ có lần điều chỉnh tăng tiếp theo khiến tâm lý thận trọng không thể cởi bỏ. Ngoài ra, lãi suất trên thị trường mở được điều chỉnh tăng lên 15% và thông tin công bố về việc Ngân hàng Nhà nước đã mua vào 1 tỷ USD, tương đương với lượng cung tiền cho nền kinh tế tăng thêm hơn 20 ngàn tỷ VND dẫn đến nhiều nhận định cho rằng biện pháp tăng dự trữ bắt buộc đối với tiền đồng sẽ phải sớm được thực hiện càng làm NĐT trở nên bi quan. Một yếu tố khác cản trở sự trở lại của dòng tiền là lãi suất huy động tiền gửi tiết kiệm đang khá hấp dẫn và an toàn hơn so với hoạt động đầu tư chứng khoán. Bên cạnh đó, áp lực bán ở nhóm cổ phiếu dẫn dắt (BVH, MSN và VIC) diễn ra từ đầu tháng cũng là nhân tố có ảnh hưởng lớn đối với sự đi xuống của VN-Index. Thông tin Ủy ban Chứng khoán đang chủ trương thay đổi cách tính điểm đối với VN-Index nhằm làm giảm sức ảnh hưởng của những cổ phiếu có vốn hóa lớn nhưng thanh khoản kém lên chỉ số cũng là một nguyên nhân lý giải cho làn sóng bán ra mạnh mẽ này. Tháng 5, không có nhóm ngành nào tăng điểm và bất động sản là ngành chịu áp lực giảm mạnh nhất. Đà suy giảm khởi nguồn từ nhóm ngành này và kéo theo là áp lực giải chấp tài khoản NĐT khiến VN-Index lao dốc mạnh mẽ trong gần hai tuần. Thời hạn chốt tỷ lệ tín dụng đối với lĩnh vực phi sản xuất đang gần kề và các ngân hàng thương mại đẩy nhanh tiến độ thu nợ có thể là căn nguyên của đợt suy giảm này.

Tuần cuối cùng của tháng, tất cả các cổ phiếu trên sàn đều bị bán mạnh và thị trường rơi tự do với chuỗi giảm điểm lên tới 10 phiên giao dịch. Việc giảm điểm liên tục khiến vòng xoáy giải chấp xuất hiện và nhiều NĐT đã bước vào giai đoạn bị bán ép buộc. Giá cổ phiếu giảm mạnh khiến nhiều doanh nghiệp và lãnh đạo doanh nghiệp đăng ký mua cổ phiếu quỹ và cổ phiếu của chính công ty mình quản lý: Chủ tịch Tập đoàn Hoàng Anh Gia Lai (HAG) - Đoàn Nguyên Đức đăng ký mua 3 triệu cổ phiếu của công ty mình, Công ty Cổ phần (CTCP) Kinh Đô (KDC) đăng ký mua 5 triệu cổ phiếu cổ phiếu quỹ, CTCP Cơ điện lạnh (REE) đăng ký mua 5 triệu cổ phiếu quỹ, CTCP Cơ điện và Xây dựng Việt Nam (VNE) đăng ký mua 1 triệu cổ phiếu làm cổ phiếu quỹ... Trong tháng 5, vấn đề được các phương tiện truyền thông và các NĐT quan tâm nhiều nhất là khoản phải thu của các công ty chứng khoán.

VN-Index giảm 58,7 điểm

Với 20 phiên giao dịch trong tháng 5, sàn HOSE trải qua tới 12 phiên giảm điểm, do đó VN-Index kết thúc tháng 4 bị mất 58,7 điểm (giảm 12%) và dừng tại mức 421,4 điểm. Tổng khối lượng giao dịch trong tháng 5 đạt 506.486.710 đơn vị, tương ứng giá trị giao dịch là 10.581,26 tỷ đồng. Bình quân mỗi phiên giao dịch ghi nhận 25,32 triệu đơn vị chuyển nhượng và 529,06 tỷ đồng giá trị giao dịch. Thống kê cho thấy, chỉ có 32 mã tăng giá trong tháng 5 nhưng chỉ có 5 mã tăng trên 10%, trong khi có 254 mã giảm giá (77 mã giảm trên 10% và 12 mã giảm trên 30%).
Hiện tại, có 106/289 mã tại HSX đang nằm dưới mệnh giá. Những mã có thị giá thấp nhất vẫn là FPC: 2.200 đồng; VKP: 2.500 đồng; VSG: 3.000 đồng, MHC: 3.300 đồng... Bốn mã có thị giá trên 100.000 đồng là MSN: 101.000 đồng; VNM: 102.000 đồng, VIC: 111.000 đồng và DHG: 113.000 đồng.

Phía tăng giá, VCF của Vinacafe Biên Hòa, tăng 8% từ 48.200 lên 66.500 đồng. Từ mức 48.000 đồng vào đầu tháng, cổ phiếu này đã "phi" một mạch lên mức cao nhất là 73.000 đồng (tăng gấp rưỡi) trước khi điều chỉnh giảm nhẹ.

Phía giảm giá, dẫn đầu là hai mã có mức giảm trên 40%: VES (-45,6%) và CMT (-40%). Cả hai cổ phiếu này đều đứng trong top giảm mạnh nhất tháng 4. KBC là cổ phiếu giảm mạnh nhất trong nhóm cổ phiếu vốn hóa lớn khi mất 31,8% giá trị xuống 16.100 đồng.

HNX-Index giảm 14,1 điểm

Với 20 phiên giao dịch của tháng 5, HNX-Index giảm 14,1 điểm, tương đương mức giảm 16,87% và kết thúc tháng 5 ở mức 69,5 điểm.
Tại HNX, trong tháng 5, tổng cộng có 30 mã tăng (9 mã tăng trên 10%) và 343 mã giảm (170 mã giảm trên 20%, trong đó 63 mã giảm trên 30%). Mức độ giảm giá của các cổ phiếu tại HNX trong tháng qua lớn hơn tại HSX rất nhiều. Tính đến cuối tháng 5, có 212 cổ phiếu nằm dưới mệnh giá, chiếm 55% số cổ phiếu niêm yết tại HNX; trong đó có 38 mã dưới 5.000 đồng.

Phía giảm giá, 10 mã giảm mạnh nhất cũng là 10 mã giảm trên 40%. Dẫn đầu là VSP, mất 51,3% giá trị, từ 15.400 xuống 7.500 đồng. VSP đã mất gần 90% giá trị trong một năm qua khi rơi xuống từ mức 50.000 đồng. Quý I năm nay, VSP tiếp tục lỗ gần 46,6 tỷ đồng sau khi lỗ 0,8 tỷ đồng năm 2010 và 360 tỷ đồng năm 2009. Các mã giảm mạnh khác là BHT (-46,8%), QHD (-46,5%), HPR (-44,4%), SJC, NHA, PVA, TIG...

Phía tăng giá, dẫn đầu là CVN của CTCP Vinam, tăng 55% từ 17.600 lên 27.300 đồng. Đầu năm nay, CVN cũng có một hành trình tăng giá từ 15.000 lên gần 35.000 đồng. Các mã tăng mạnh khác có KTT (29%), SAP (20,8%), CTB, PSC, SGC.

Tổng hợp giao dịch NĐT nước ngoài trong tháng 5

Tháng 5: khối ngoại bán mạnh VIC và CTD
Hai cổ phiếu trên bị bán ròng 416 tỷ đồng; tuy nhiên, tính chung cả hai sàn, khối ngoại vẫn mua ròng 63 tỷ đồng trong tháng vừa qua.

Trong đó, khối ngoại mua ròng 74 tỷ đồng tại HNX và bán ròng 11 tỷ đồng tại HOSE.
Trong tháng 5, khối ngoại mua ròng trong nửa đầu tháng và bán mạnh kể từ khi NHNN tăng lãi suất OMO lên 15%. So với tháng 4, cả lượng và giá trị mua vào và bán ra đều tăng. Tính chung trong 5 tháng đầu năm, khối ngoại đã mua ròng 2.218 tỷ đồng tại HSX và 640 tỷ đồng tại HNX.
VIC dẫn đầu top bán ròng trong tháng với gần 2,5 triệu đơn vị, tương đương 250 tỷ đồng. Việc VIC bị bán mạnh có thể xuất phát từ việc những NĐT chốt lời sau khi chuyển đổi trái phiếu thành cổ phiếu (giá chuyển đổi là 60.000 đồng trong khi thị giá VIC dao động từ 100.000-130.000 đồng). Điều đáng chú ý là mặc dù giá đã tăng cao và NĐT ngoại bán mạnh nhưng NĐT trong nước vẫn đều đặn mua vào.

Đối với hoạt động mua bán cổ phần bên ngoài thị trường niêm yết, có nhiều thương vụ đáng chú ý như:

- Hãng dược phẩm Stada mua thêm cổ phần của Pymepharco, qua đó nắm giữ tối đa 49% cổ phần của công ty dược này.
- Các NĐT Nhật Bản đã mua 25% cổ phần của Nutifood và 38% cổ phần của Giấy Sài Gòn.
- Jollibee - Tập đoàn Thực phẩm Philippine – đầu tư 25 triệu USD mua lại một số bộ phận kinh doanh của Việt Thái International, công ty sở hữu chuỗi cửa hàng Highland Coffee.

TTCK tháng 5 đã được hỗ trợ bởi một số thông tin tích cực như: (i) Hoạt động chi trả cổ tức; (ii) Giao dịch mua vào của cổ đông nội bộ và cổ phiếu quỹ; (iii) Sự hấp dẫn về mặt cơ bản và các qui định mới về mặt pháp luật trong giao dịch chứng khoán giúp cải thiện thanh khoản của thị trường và những điểm sáng này tiếp tục ảnh hưởng đến thị trường tháng 6. Tuy nhiên sự trở lại của dòng tiền sẽ vẫn gặp nhiều rào cản do các yếu tố vĩ mô vẫn còn khó khăn: (i) Hạn chế dư nợ phi sản xuất và nguy cơ giải chấp tài khoản; (ii) Sự phụ thuộc khá lớn vào các NĐT nước ngoài; (iii) Áp lực tăng CPI khiến cho mặt bằng lãi suất khó chuyển biến tích cực sẽ ảnh hưởng đến khả năng bứt phá của thị trường. Do đó, tác giả cho rằng thị trường tháng 6 sẽ dao động trong vùng 400 – 465 điểm đối với VN-Index và 62 - 80 điểm đối với HNX-Index■

VĂN BẢN MỚI CỦA NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC

STT	Số văn bản	Ngày ban hành	Tên văn bản	Ngày có hiệu lực thi hành
1	13/2011/TT-NHNN	31/5/2011	Thông tư quy định việc mua bán ngoại tệ của Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty nhà nước	01/07/2011
2	14/2011/TT-NHNN	1/6/2011	Thông tư quy định mức lãi suất huy động tối đa bằng đô la Mỹ của tổ chức, cá nhân tại tổ chức tín dụng	02/06/2011
3	1209/QĐ-NHNN	1/6/2011	Quyết định về điều chỉnh tỷ lệ dữ trữ bắt buộc bằng ngoại tệ đối với tổ chức tín dụng.	Áp dụng từ kỳ dự trữ tháng 6/2011